

K-2053-R

First Year B. A. (Sem. II) Examination

September / October – 2012

Sanskrit : Paper - IV

संस्कृत गद्यसाहित्य अने व्याकरण

दशकुमारचरितम्-षष्ठ उच्छ्वासः-दण्डिन

धातुशुद्धी (तिङ्न्त)

(Core Course & Elective Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

सूचना / Instruction :

नीचे दशांशके निशानीवाणी विगतो उत्तरवही पर अवश्य लिखी. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
F.Y. B.A. (SEM. 2)	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
SANSKRIT : PAPER - 4 (CORE COURSE & ELECTIVE COURSE)	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text"/> 2 <input type="text"/> 0 <input type="text"/> 5 <input type="text"/> 3	Section No. (1, 2,.....): <input type="text"/> NIL
Student's Signature	

- १ (अ) कोर्ष पशु भे अनुवाद करो : ८
- 1 (a) Translate any two : 8

(१) अस्मिन्नेव च क्षणे किमपि नुपूरकणितमुपातिष्ठत् । आगता च काचिदङ्गना । दृष्टवैव स एनामुत्फुल्लदृष्टिरुत्थायोपगूढकण्ठश्च तथा तत्रैवोपाविशत् । अशंसच्च-सैषा मे प्राणसमा, यद्विरहो, दहन इव दहति माम् । इदं च मे जीवितमपहरता राजपुत्रेण मृत्युनेव निरूप्यता नीतः । न च शक्याभि राजसूनुरित्यमुष्मिन् पापमाचरितमुम् ।

(२) सोऽहम् 'अहो रमणीयोऽयं पर्वतनितम्ब भागः, कान्ततरेयं गन्धपाषाणवत्युपत्यका, शिशिरमिदमिन्दीवरारविन्दमकारबिन्दु चन्द्रकोत्तरं गोत्रवारि, रम्योऽयमनेकवर्णकुसुममञ्जरीभरस्तरुवनाभोगः, इत्यंतुप्त तरया दृशा बहु बहु पश्यन्नलक्षिताध्यारुढ क्षोणीधरशिखरः । शोणीभूतमुत्प्रभाभिः पद्मरागसोपानशिलाभिः किमपि नालीकपरागधूसरं सरः समध्यगम्'

- (3) सा कन्या तान्धशालीन्संक्षुद्य मात्रया विशोष्यातपे मुहुर्मुहुः परिवर्त्य स्थिरसमायां भूमौ नालीपृष्ठेन मृदुमृदु घट्टयन्ती तुषैरखाण्डैस्तण्डुलान्पृथक्क्यकार । जगाद च धात्रीम्— “मातः । एभिस्तुषैरर्थिनोभूषणमृजाक्रियाक्षमैः स्वर्णकाराः । तेभ्य इमान्दत्त्वा लब्धाभिः काकिणिभिः स्थिरतराव्यनत्याद्राणि नातिशुष्काणि काष्ठानि मितंपचां स्थालीभुखे शरावे चाहर’ इति ।
- (4) अस्याः खलु कन्यकायाः सर्वएवावयवा नातिस्थूला नातिकृशा नातिह्रस्वा नातिदीर्घा न विकटा मृजावन्तेश्च रक्ततलाङ्गुली यवमत्स्य कमलकलशाद्यनेक पुण्यलेखालाञ्छितौ करौ समगुल्फसंधी मांसलावशिरालौ चाङ्घ्री जङ्घे चानुपूर्ववृत्ते, पीवरोरुग्रस्ते इव दुरुपलक्ष्यते जानुनी ।

- (a) गमे ते भे संसद्वर्भ समज्जवो : ८
- (b) Explain any two with reference to the context : 8
- (1) स तु तस्याः पाणिग्राहकमनुजीविष्यति ।
- (2) किकियं लक्ष्मीः । नहि नहि ।
- (3) नास्त्यदाराणा मननुवीरादाणां वा सुखं नाम ।
- (4) पतिरेव दैवतं वनितानाम्, विशेषतश्च कुलजानाम् ।

- 2 ‘दशकुमार चरितम्’ कथा छे के आख्यायिका ? ते अंगे तभारा मतनुं समर्थन करो. १३
- 2 Support your opinion whether दशकुमार चरितम् is कथा or 13
अख्यायिका.

अथवा / OR

- 2 दशकुमार चरितना छडा उच्छ्वासमां प्रतिबिंबित थतुं समाजजवन आवेजो. १३
- 2 Describe the social life mentioned in the 6th chapter of 13
Dashkumarcharit.
- 3 कोछ पश त्रश विशे टूकनोंध लजो : २१
- 3 Write short note on any three : 21
- (1) दंडीनुं जवन.
(1) The life of Dindi.
- (2) कंडुक नृत्यनुं वर्णन.
(2) Description of कन्दुकनृत्य.
- (3) धूमिनी वृत्तित.
(3) Dhumini Vrutant.

- (૪) નિતમ્બવતીનું પાત્ર.
 (4) The character of Nitambvati.
 (૫) ટિપ્પણી લખો :
 (5) Annotate :
 વેશદાશઃ । ચૂર્ણપદમ । ગીતમાર્ગમ્ । ગોમૂત્રિકાપ્રચારેષુ ।

- ૪ કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૦
- 4 Answer the following questions briefly : (any five) 10
- (૧) છઠ્ઠા ઉચ્છવાસની કથાનો નાયક કોણ છે ?
 (1) Who is the hero of story of 6th chapter.
 (૨) સુહમદેશના રાજાનું નામ શું છે ?
 (2) What is the name of the king of Suhmdesh.
 (૩) કંદુકાવતી દર મહિને કયા નક્ષત્રમાં નૃત્ય કરતી ?
 (3) In which Naxater of the month did Kandukavati dance.
 (૪) રાજા તુંગધન્વાની રાણીનું નામ શું હતું.
 (4) What is the name of the queen of the king Tungdhanua.
 (૫) મિત્રગુપ્તે જીતેલી નૌકાનો નાયક કોણ હતો ?
 (5) Who is the captain of the ship won by Mitragupt.
 (૬) ત્રિગર્ત દેશમાં ત્રણ ભાઈઓ રહેતા હતા તેમના નામ જણાવો.
 (6) Give the names of three brothers who live in Trigurt Desh.
 (૭) શક્તિકુમારે વિચાર્યા પ્રમાણે કયા બે ને સુખ નથી ?
 (7) What type of two persons are not happy according to Shaktikumar.
- ૫ (અ) ક્રિયાપદના રૂપો ઓળખાવો : (કોઈ પણ પાંચ) ૫
- 5 (a) Identify the form of 'ક્રિયાપદ' : (any five) 5
- (૧) પઠામિ ।
 (૨) ગચ્છતુ ।
 (૩) ભવન્તુ ।
 (૪) નૃત્ય ।
 (૫) કથયિષ્યામિ ।
 (૬) લિખિસ્યસિ ।
 (૭) હનિષ્યતઃ ।

- (બ) ક્રિયાપદના રૂપો બનાવો : (કોઈ પણ પાંચ) ૫
- (b) Give grammatical form of ક્રિયાપદ : (any five) 5
- (૧) પઠ્ નું સામાન્ય ભવિષ્યકાળ ત્રી.પુ. બહુ વચન (પરસ્મૈપદ)
- (1) Simple future tens third person plural of પઠ્
- (૨) ગમ્ નું સામાન્ય ભવિષ્યકાળ બી.પુ. એકવચન (પરસ્મૈપદ)
- (2) Singular simple future tens second person of ગમ્
- (૩) નૃત્ નું સામાન્ય ભવિષ્યકાળ પ્ર.પુ. બહુવચન (પરસ્મૈપદ)
- (3) Simple future tens first person plural of નૃત્
- (૪) સ્નિહ્ નું સામાન્ય ભવિષ્યકાળ ત્રીજો પુ. એકવચન (પરસ્મૈપદ)
- (4) Simple future tens third person singulars of સ્નિહ્
- (૫) લિખ્ નું આજ્ઞાર્થ પ્ર.પુ. એકવચન (પરસ્મૈપદ)
- (5) Imperative first person singular of લિખ્
- (૬) રચ્ નું આજ્ઞાર્થ બી.પુ. બહુવચન (પરસ્મૈપદ)
- (6) Imperative second person plural of રચ્
- (૭) કૃ નું આજ્ઞાર્થ ત્રીજો પુ. બહુવચન (પરસ્મૈપદ)
- (7) Imperative third person plural of કૃ
-